

Dosarul nr. 2ra-387/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Iu. Potînga)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, Iu. Cotruță, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

07 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Zoia Mihailenco,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Zoia Mihailenco și
Anastasia Mihailenco împotriva Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” cu
privire la recunoașterea ilegală a acțiunilor, repararea prejudiciului material și moral,
compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 29 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 09 noiembrie 2017, Zoia Mihailenco și Anastasia Mihailenco au depus
cerere de chemare în judecată împotriva SA „Apă-Canal Chișinău” solicitând
recunoașterea ilegală a acțiunilor SA „Apă-Canal Chișinău”, repararea prejudiciului
material în mărime de 37669, 41 de lei, repararea prejudiciului moral în mărime de
10000 de lei, compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiuni, reclamanții au invocat că, în anul 2008 au procurat o casa
de locuit individuală, situată pe str. Ion Ganea, nr. 24, mun. Chișinău, care a fost
construită în anul 1958.

Totodată, au menționat că pe terenul ce le aparține, se află cu statut de servitute
rețeaua publică de alimentare cu apă și căminul de vizitare ale SA „Apă-Canal
Chișinău”.

La data de 02 noiembrie 2016 a fost inundat primul etaj și subsolul casei. Din
cauza avariei a fost deconectată urgent casa de la sistemul public de alimentare cu
apă. La 03 noiembrie 2016, ora 10.00, lucrătorul SA „Apă-Canal Chișinău”, sectorul
Centru, a prezentat prescripția nr. 052 din 03 noiembrie 2016, prin care a solicitat ca
până la ora 12:00, să fie eliberată zona de protecție a apeductului, adică să demoleze
gardul și să demonteze poarta, deoarece creează impedimente pentru lucrul
escavatorului în lichidarea avariei.

Concomitent, au menționat că în anul 2005, fostul-proprietar/vânzător de la
care în anul 2008 au cumpărat casa, a construit deasupra rețelei de apeduct o
platformă pentru automobil cu o poartă de tip roletă, instalată cu boxa în exterior și
dirijată prin motor electric, a îngrădit terenul cu gard din material de fortan de 3metru
înălțime, construit pe fundamentul gardului vechi.

Reclamantele au afirmat că au refuzat de a demonta poarta și a demola gardul,

propunând drept variantă alternativă - lucru cu un mini excavator, dar i s-a comunicat că SA „Apă-Canal Chișinău” nu dispune de astfel de tehnică modernă. La audiență, au convenit că vor demola cu propriile forțe platforma pentru automobil până la țeavă pentru a permite efectuarea lucrărilor de remediere a defectelor din instalațiile sistemului public de alimentare cu apă. Cu ajutorul unui mini excavator, fără a demola gardul și fără a demonta poarta, au demolat platforma pentru automobil până la țeavă și la examinarea țevii s-a stabilit că ea nu este spartă.

Ulterior, la 14 noiembrie 2016, reprezentantul SA „Apă-Canal Chișinău” i-a comunicat că nu vor efectua niciun fel de lucrări de reparație a apeductului până când nu va fi elaborată o nouă documentație de proiect pentru reconectarea casei la rețeaua publică de alimentare cu apă. Astfel, la mijlocul lunii decembrie 2016, la dispoziția Directorului general al SA „Apă-Canal Chișinău”, la fața locului a sosit o comisie care s-a convins că țeava de pe teritoriul lor nu este spartă. Un lucrător al echipei de intervenție de la SA „Apă - Canal Chișinău” a decis greșit că anume pe terenul lor s-a deteriorat o țeava în momentul avariei, când a fost inundată casa, fapt ce nu a fost verificat ulterior de pârât. În momentul avariei fântâna, de unde se alimentează cu apă, care este amplasată mai sus de casa lor, s-a umplut cu apă. Reprezentantul SA „Apă-Canal Chișinău” a refuzat să efectueze lucrările de remediere a defectelor și să reconecteze casa la rețeaua publică de alimentare cu apă fără o nouă documentație de proiect.

Reclamantele au declarat că în baza dispoziției directorului pârâtului, au primit permisiunea de elaborare a proiectului privind conectarea casei la apeductul existent. La 14 ianuarie 2017 au primit de la SA „Apă-Canal Chișinău” indicații tehnice pentru elaborarea proiectului. La mijlocul lunii aprilie, anul 2017, proiectul elaborat în baza indicațiilor tehnice primite, a fost prezentat spre aprobare. La 21 aprilie 2017 în urma ninsorii abundente, primul etaj al casei a fost inundat în mod repetat, casa fiind deja deconectată complet de la rețeaua publică de alimentare cu apă. Echipa de intervenție a stabilit că au fost inundați din aceeași fântână a SA „Apă-Canal Chișinău”, care se află mai sus de sectorul lor, ca și în cazul primei inundații.

În acest caz lucrătorii echipei de intervenție au stabilit că apa curge într-un flux mare din altă fântână - de evacuare a apelor uzate, care se află în apropiere de fântâna de alimentare cu apă. Fiind efectuate lucrări în fântâna de evacuare a apelor uzate, apa a fost deconectată și pompată de la primul etaj al casei lor.

La 17 august 2017, la reconectarea casei conform proiectului la sistemul public de alimentare cu apă, s-a stabilit că fântâna SA „Apă-Canal Chișinău” de la care casa lor a fost deconectată, iarăși era plină cu apă și din această cauză nu au fost reconecțați la sistemul public de alimentare cu apă. Apa a pătruns deja de trei ori în fântâna SA „Apă-Canal Chișinău”, aflată cu drept de servitute în curtea lor.

De asemenea, au precizat că, după depunerea la data de 17 august 2017 a unei cereri la SA „Apă-Canal Chișinău”, prin răspunsul din 23 august 2017 cu nr. 19-662/17, echipa de intervenție a stabilit că apa a pătruns în fântâna de alimentare cu apă din fântâna de evacuare a apelor uzate. Pe parcursul a 3 zile au fost efectuate lucrări de remediere și țeava a fost reparată. Luând în considerare că casa a fost inundată repetat, fiind deja deconectată complet de la rețeaua publică de alimentare cu apă, au considerat că s-a confirmat faptul că avaria din 02 noiembrie 2016 a avut loc din cauza care nu are nicio legătură cu defecțiunea de la conducta de alimentare cu apă pe terenul lor. Țeava a avut o defecțiune în afara limitelor terenului lor.

Operatorul nu a verificat la timp această variantă. Drept urmare, cerințele pârâtului privind demontarea porții, demolarea gardului și a platformei pentru automobil, elaborarea unei noi documentații de proiect din start au fost neîntemeiate și au dus la încălcarea drepturilor în legătură cu deconectarea pe o perioadă îndelungată a casei de la sistemul public de alimentare cu apă. Acțiunile administrației SA „Apă-Canal Chișinău” privind deconectarea de la sistemul public de alimentare cu apă și neremedierea defecțiunii contravin legislației în vigoare. Proprietarul terenului afectat de exercitarea dreptului de servitute urmează a fi despăgubit pentru prejudiciile cauzate. Platforma din beton pentru automobil, construită de asupra rețelei publice de alimentare cu apă și care în noiembrie 2016 la indicația administrației SA „Apă-Canal Chișinău” a fost demolată, în prezent a fost restabilită din contul lor. Pentru perioada 02 noiembrie 2016 - 23 august 2017 casa ce le aparține a fost ilegal deconectată de la sistemul public de alimentare cu apă din vina SA „Apă - Canal Chișinău”. La fel, ultima a deconectat casa de la sistemul public de alimentare cu apă fără a stabili cauza avariei și fără a efectua toate lucrările de remediere necesare privind restabilirea furnizării apei și a porțiunii de teren accidentate în rezultatul unor astfel de lucrări. De asemenea, a adoptat o decizie ilegală despre necesitatea elaborării repetate a documentației de proiect privind reconectarea casei la sistemul public de alimentare cu apă, cauzând un prejudiciu în mărime de 19669,41 de lei.

Reclamantele au indicat că, în rezultatul acțiunilor ilegale ale SA „Apă - Canal Chișinău” le-a fost cauzat un prejudiciu în sumă de 37669,41 de lei, care constă din: costul demolării platformei pentru automobil cu un mini escavator (3000 lei), costul planului topografic pentru proiectarea apeductului (1600 lei), costul serviciilor de proiectare (820 lei); costul lucrărilor pentru construirea celei de-a doua fântâni (13031,99 lei), costul lucrărilor de racordare la apeduct (431,72 lei), costul analizei apei (785,70 lei); costul închirierii forțate a unui apartament cu trei odăi pe o perioadă 01 decembrie 2016 - mai 2017 (6 luni/3000 lei lunar - 18000 lei).

Prin hotărârea din 12 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Zoia Mihailenco și Anastasia Mihailenco împotriva SA „Apă-Canal Chișinău” cu privire la recunoașterea ilegală a acțiunilor pârâtului, repararea prejudiciului material și moral, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 29 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Zoia Mihailenco și s-a menținut hotărârea din 12 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a relevat că, instanța de fond corect a conchis că solicitarea operatorului privind întocmirea unei noi documentații de proiect pentru racordarea consumatorului la rețeaua publică de alimentare cu apă a fost argumentată și justificată în cadrul dezbaterilor judiciare prin: lipsa fiabilității rețelei interne de alimentare cu apă a consumatorului, refuzul consumatorului de a înlătura construcțiile care obstrucționează calea la rețele interne de alimentare cu apă a acestuia, edificate contrar normelor tehnice privind zona de protecție, nemijlocit deasupra lor, modificările aduse imobilului în decursul celor 50 ani de la aprobarea proiectului privind racordarea la rețeaua publică de alimentare cu apă a afectat esențial parametrii tehnici indispensabili prestării unui serviciu public calitativ.

Din considerentele enunțate, instanța de apel a reținut că prima instanță just a

respins ca neîntemeiate pretențiile cu privire la repararea prejudiciului material în mărime de 37669,41 lei.

Conform art. 1422 alin. (1) al Codului civil (în vigoare la data relevantă speței) în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Din sensul prevederilor legale citate rezultă că, prejudiciul moral se compensează numai în cazul provocării acestuia prin fapte ce atentează și lezează drepturile personale nepatrimoniale, adică prejudiciul este moral numai dacă este urmare a încălcării unor valori de aceeași natură. De asemenea, din norma de drept enunțată rezultă, că se admite compensarea prejudiciului moral cauzat prin lezarea drepturilor patrimoniale numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Corespunzător, în circumstanțele în care au fost respinse ca neîntemeiate pretențiile principale cu privire la recunoașterea ilegală a acțiunilor pîrîtului și încasarea prejudiciului material, instanța de apel a reținut ca întemeiată concluzia primei instanțe, care în mod subsecvent, a respins pretenția cu privire la încasarea prejudiciului moral.

La 25 noiembrie 2020, prin intermediul poștei (f.d.169) și suplimentar la 04 decembrie 2020, prin intermediul poștei (f.d.171), Zoia Mihailenco a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 29 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel prin care a fost menținută hotărârea primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată cu recunoașterea ilegală a acțiunilor reclamatului, repararea prejudiciului material cauzat în cuantum de 37669,41 de lei și a prejudiciului moral în sumă de 10000 de lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că hotărârile adoptate sunt ilegale, or, la examinarea cauzei instanțele de judecată nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea. Ca rezultat, instanțele judecătorești incorect au apreciat circumstanțele litigiului și probele anexate la materialele cauzei în susținerea pretențiilor înaintate, adoptând hotărârile judecătorești cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului conform scrisorii de însoțire datate cu 02 februarie 2021 (f.d.175) și a fost recepționată la 08 februarie 2021, conform avizului de recepție (f.d.176).

La 02 martie 2021, SA „Apă-Canal Chișinău” a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea respingerii recursului.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 29 septembrie 2020, iar cererea de recurs a fost depusă la 25 noiembrie 2020, prin intermediul poștei (f.d.169), ceea ce denotă că recursul este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Zoia Mihailenco, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Zoia Mihailenco, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe

dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Zoia Mihailenco.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Zoia Mihailenco împotriva deciziei din 29 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Mardari

Galina Stratulat